

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Η Αλεξανδρούπολη είναι μία από τις νεότερες πόλεις της περιοχής. Ιδρύθηκε ως Δεδέ - αγάτς, μετά το 1850, ύστερα από τη δημιουργία της σιδηροδρομικής γραμμής που συνέδεε την Ευρώπη με την Ανατολία, υπήρξε δε κομβικό κέντρο της γραμμής αυτής. Σύντομα, γύρω από το σιδηροδρομικό σταθμό άρχισε η εγκατάσταση πλήθους ανθρώπων, η συρροή των οποίων αυξάνονταν λόγω της προνομιούχου θέσης της νέας πόλης.

Στον οικισμό εγκαταστάθηκαν άτομα προερχόμενα από τις διαφορετικές θρησκευτικές ομάδες και εθνότητες της τότε Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Γι' αυτό άλλωστε στην πόλη υπάρχουν ως σήμερα Αρμενική εκκλησία και κοινότητα, καθώς και αντίστοιχη Ρωμαιοκαθολική, μοναδική σ' όλη την περιοχή και στις μέρες μας πλέον φθίνουσα. Φυσικό ήταν, μαζί με τις άλλες ομάδες, να εγκατασταθούν και Ισραηλίτες, οι οποίοι ως ένα εκ των πλέον δραστήριων στοιχείων του νεοελληνικού κράτους ανέπτυξαν αξιόλογη επιχειρηματική δράση. Σχηματίστηκε λοιπόν ολιγάριθμη Ισραηλιτική Κοινότητα που μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή συρρικνώθηκε. Διατηρούσε Συναγωγή που βρισκόταν στη σημερινή οδό Μαζαράκη, σε οίκημα το οποίο μεταγενέστερα, μετά τη διάλυση της Κοινότητας, χρησιμοποιήθηκε ως Χριστιανική Εστία.

Τα μέλη της Κοινότητας ασχολούνταν με το εμπόριο (ιδίως στους παραδοσιακούς κλάδους των υφασμάτων και των υαλικών) και ορισμένοι εργάζονταν ως αργυραμοιβοί (σαράφηδες). Ανάμεσα στα ονόματα παλιών Αλεξανδρουπολιτών συγκαταλέγονται και τα εβραϊκά Ρεϊτάν, Μούις, Ματαλών, Γκερών, Χάτεμ, Μπαλούλ.

Στις αρχές της τραγικής δεκαετίας του 1940, οι Εβραίοι της Αλεξανδρούπολης ήταν περίπου 150.

~~Οι Εβραίοι της Αλεξανδρούπολης, μαζί με τους ομοθρήσκους τους όλων των περιοχών της Θράκης και της Ανατολικής Μακεδονίας, συνελήφθησαν το βράδυ της 3ης Μαρτίου 1943 από τις Γερμανο-Βουλγαρικές Αρχές Κατοχής και εστάλησαν στα ναζιστικά στρατόπεδα του θανάτου, όπου και εξοντώθηκαν. Μόνον 4 Εβραίοι της Αλεξανδρούπολης επέζησαν του Ολοκαυτώματος.~~

Το 2019, τοποθετήθηκε στον αύλειο χώρο του Μητροπολιτικού Ναού Αγ. Νικολάου Μνημείο Ολοκαυτώματος για τους Εβραίους της Αλεξανδρούπολης που εξοντώθηκαν στα ναζιστικά στρατόπεδα. Το Μνημείο ανεγέρθηκε με τη συνεργασία της Μητρόπολης Αλεξανδρουπόλεως και του Δήμου.